

СИЛАБУС

«Епідеміологія в практиці громадського здоров'я»

Обов'язкова компонента

рівень вищої освіти	другий (магістерський)
галузь знань	22 «Охорона здоров'я»
спеціальність	229 «Громадське здоров'я»
кваліфікація освітня	магістр громадського здоров'я
освітньо-професійна програма	«Громадське здоров'я»
форма навчання	денна
курс та семестр вивчення навчальної	I курс, 2 семестр
дисципліни	

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧІВ

Прізвище, ім'я, по батькові викладачів, науковий ступінь, учене звання	Коваль Тетяна Ігорівна, д.мед.н, професор Боднар Вадим Анатолійович, к.мед.н., доцент Марченко Олена Генадіївна, к.мед.н., доцент
Профайл викладачів	https://infection.pdmu.edu.ua/team
Контактний телефон	+380532502701
E-mail:	infection@pdmu.edu.ua
Сторінка кафедри на сайті ПДМУ	https://infection.pdmu.edu.ua/

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг навчальної дисципліни

Кількість кредитів / годин – 5,0 кредитів / 150 годин ЄКТС, із них:

Лекції (год.) – 20;

Практичні заняття (год.) – 30;

Самостійна робота (год). – 100

Вид контролю: підсумковий модульний контроль

Політика навчальної дисципліни

Шановні здобувачі вищої освіти!

Викладачі очікують, що Ви будете відвідувати всі лекції та практичні заняття, виконаєте завдання з самостійної роботи, і як результат - успішно складете всі поточні та підсумкове оцінювання.

У випадку пропуску занять Ви зможете відпрацювати їх відповідно до Положення про відпрацювання пропущених занять і незадовільних оцінок здобувачами вищої освіти в ПДМУ (https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/Tw1ZR7sjAmDI8i0uE6kRX5q2F80J6AiwtZ2dvVIQ.pdf).

Запізнення сприймаємо як неповагу до викладачів та одногрупників.

Кафедра популяризує неформальну освіту!!!

Рекомендуємо долучатися до онлайн-курсів на освітніх платформах:

<https://portal.phc.org.ua/uk/>

<https://courses.prometheus.org.ua/>

та будь-яких інших, де розглядаються питання епідеміологічного нагляду, інфекційного контролю та спалахів інфекційних захворювань.

Обов'язковим є дотримання академічної добросердісті учасниками освітнього процесу: самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю; посилання на джерела інформації при використанні розробок, тверджень, відомостей, ідей; дотримання норм законодавства щодо авторського права та суміжних прав; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації тощо.

Обов'язково опрацюйте:

Кодекс

академічної

добросердісті

(https://www.pdmu.edu.ua/storage/n_process_vimo/docs_links/WwK8jf9Fb1SzyjXCStiqjWVmat8x3J9QFHekKWx.pdf);

Положення про академічну добросердість здобувачів вищої освіти та співробітників Полтавського державного медичного університету (https://www.pdmu.edu.ua/storage/n_process_vimo/docs_links/t0jTYbqtNrd5ETCcHiFyMtnnHbvN0orJOgwYDeS.pdf).

Наша кафедра знаходитьться за адресою:

КП «Полтавська обласна клінічна інфекційна лікарня Полтавської обласної ради».

Проспект Віталія Грицаєнка, 22

Сторінка кафедри на сайті ПДМУ - <https://infection.pdmu.edu.ua/>

**Очікуємо партнерських взаємовідносин, вмотивованості, зацікавленості.
Гарантуюмо професіоналізм та освітню підтримку!**

Опис навчальної дисципліни (анотація)

Навчальна програма з дисципліни «Епідеміологія в практиці громадського здоров'я» складена відповідно до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 229 Громадське здоров'я галузі знань 22 Охорона здоров'я для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом МОН України від 12.12.2018 №1383 та освітньо-професійної програми (ОПП) Громадське здоров'я, затвердженої Вченовою радою університету, яка щорічно оновлюється.

Організація освітнього процесу здійснюється за кредитно-трансфертою системою ECTS, що заснована на поєднанні модульних технологій навчання та кредитів оцінки - одиниць виміру навчального навантаження магістра, необхідного для засвоєння модулю.

Вивчення обов'язкової компоненти (ОК) «Епідеміологія в практиці громадського здоров'я» здійснюється впродовж 1-го року навчання (ІІ семестр) та закладає основи формування у здобувачів вищої освіти компетенцій, що визначаються кінцевими цілями та можуть бути використані ними в процесі подальшого навчання й у професійній діяльності.

Навчальна дисципліна «Епідеміологія в практиці громадського здоров'я» передбачає набуття теоретичних знань щодо основних понять епідеміології, принципів вивчення захворюваності, поширеності хвороб і детерміnant здоров'я та їх розподілу, впливу чинників ризику, ефективності та економічності втручань, спрямованих на зменшення захворюваності, організації епідеміологічного нагляду, системи моніторингу та контролю, які дозволяють своєчасно оцінювати інфекційну небезпеку, використовувати найбільш ефективні та науково обґрунтовані стратегії щодо покращення епідемічної ситуації та збереження громадського здоров'я. ОК «Епідеміологія в практиці громадського здоров'я» формує у здобувачів практичні навички з організації та проведення профілактичних та/або лікувальних проектів, експериментальних досліджень, дослідження поширеності, тенденцій і факторів, що сприяють або запобігають виникненню захворювань або інших станів здоров'я, самостійного пошуку, критичної оцінки та використання результатів досліджень у галузі охорони громадського здоров'я

Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни (міждисциплінарні зв'язки).

ОК «Епідеміологія в практиці громадського здоров'я» як навчальна дисципліна використовує наукові дані і методи дослідження суміжних дисциплін, а саме - знань з біобезпеки та біозахисту, оцінки та забезпечення безпеки навколошнього середовища, праці та харчових продуктів, правового забезпечення громадського здоров'я, інформатизації та біостатистики в системі громадського здоров'я з моніторингом та оцінюванням, організації охорони здоров'я для здобуття достатнього освітнього рівня щодо засвоєння програми дисципліни.

ОК «Епідеміологія в практиці громадського здоров'я» закладає основи для вивчення таких дисциплін як сучасні методи організації наукового дослідження, менеджмент та лідерство в системі громадського здоров'я, основи профілактичної медицини, проектна діяльність в галузі охорони здоров'я, медицина катастроф та надзвичайних станів (ситуацій) в сфері громадського здоров'я.

Мета і завдання навчальної дисципліни:

Метою вивчення дисципліни є формування у майбутніх фахівців знань, умінь і компетенцій з основ епідеміології, принципів вивчення захворюваності, поширеності хвороб і детермінант здоров'я та їх розподілу, впливу чинників ризику, ефективності та економічності втручань, спрямованих на зменшення захворюваності, дослідження поширеності, тенденцій і факторів, що сприяють або запобігають виникненню захворювань

або інших станів здоров'я, та контроль за ними.

Завдання навчальної дисципліни:

- вивчити основні принципи описової та аналітичної епідеміології;
- визначати пріоритетні проблеми профілактики інфекційних захворювань , в тому числі вакцинопрофілактики
- трактувати епідеміологічну, соціальну та економічну значущість окремих нозологічних форм;
- оцінювати епідемічну ситуацію в осередках інфекційних захворювань та організувати протиепідемічні заходи;
- інтерпретувати результати використання епідеміологічного методу дослідження та використовувати їх у практиці доказової медицини;
- формулювати робочі гіпотези щодо чинників ризику захворюваності щодо конкретних інфекційних та неінфекційних захворювань;
- використовувати нормативно-інструктивну документацію МОЗ України та міжнародні стандарти для застосування системи епідеміологічного нагляду
- інтерпретувати та критично оцінювати опубліковані дані / результати досліджень у галузі, володіти принциповими навиками для самостійного планування і проведення таких досліджень та аналізу епідеміологічних даних

Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (інтегральна, загальні, фахові, матриця компетентностей).

Згідно з вимогами дисципліна «Епідеміологія в практиці громадського здоров'я» забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей:

- *інтегральних*: здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності в галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення профілактичних і протиепідемічних заходів та характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог;

- *загальних*:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

- *фахових*:

СК 1. Здатність оцінювати, інтерпретувати, порівнювати та прогнозувати основні показники громадського здоров'я.

СК 2. Здатність визначати пріоритети і проводити оцінку потреб сфери громадського здоров'я} конкретній ситуації.

СК 3. Здатність розробляти варіанти стратегій, політик та визначати окремі інтервенції, спрямовані на збереження та зміцнення здоров'я населення та оцінювати їх ефективність.

СК 4. Здатність аналізувати вплив різних детермінант на здоров'я населення та обґрунтовувати відповідні заходи їх попередження.

СК 5. Здатність оцінювати фактори ризику та обґрунтовувати доцільні дії у відповідь на надзвичайні ситуації в сфері громадського здоров'я.

Програмні результати навчання

ПРН 1 .Оцінювати основні демографічні та епідеміологічні показники, значення і тенденції зміни основних детермінант, що чинять вплив на здоров'я у розрізі різних груп населення в Україні. Європейському регіону та світі.

ПРН 2. Застосовувати основні поняття та концепції епідеміології та статистики при плануванні, проведенні та інтерпретації результатів досліджень.

ПРН 4. Організовувати заходи з нагляду за станом здоров'я населення з використанням міжсекторального підходу.

ПРН 5. Формулювати висновки, розробляти прогнози та проводити аналіз впливу детермінант на здоров'я населення (соціальні, економічні, індивідуальні, навколошнього середовища), визначати потреби різних груп населення щодо здоров'я, базуючись на інформації отриманій із систем епідеміологічного нагляду.

ПРН 8. ідентифікувати, аналізувати ризики, пов'язані з впливом на здоров'я населення детермінант навколошнього середовища (фізичних, радіаційних, хімічних, біологічних та виробничих) та організовувати відповідні заходи, спрямовані на захист, спрямовані на захист здоров'я населення.

ПРН 9. Оцінювати вплив соціальних детермінант та основних індивідуальних детермінант здоров'я, розробляти відповідні заходи з метою збереження та зміцнення здоров'я населення. ПРН 14. Розробляти та впроваджувати програми, засновані на доказах стратегії, політики та інтервенції громадського здоров'я із залученням зацікавлених сторін на основі міжсекторального підходу.

ПРН 23. Надавати послуги у сфері громадського здоров'я окремим категоріям населення незалежно від політичних, релігійних, тендерних та інших переконань, етнічного, соціального та національного походження.

Тематичний план лекцій

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет епідеміології. Поняття про епідемічний процес, принципи вивчення захворюваності, поширеності хвороб і детермінант здоров'я та їх розподілу	2
2	Епідеміологічний метод дослідження, епідеміологічна діагностика. Профілактика інфекційних та неінфекційних захворювань	2
3	Аналітичні та описові методи в епідеміологічному методі дослідження	2
4	Імунопрофілактика інфекційних захворювань	2
5	Дизайни епідеміологічних досліджень. Використання епідеміологічного методу дослідження в практиці	2
6	Організація протиепідемічних заходів в осередках інфекційних захворювань	2
7	Антибіотикорезистентність, шляхи її подолання	2
8	Організація системи громадського здоров'я в Україні та інших країнах. Вплив інфекційних та неінфекційних захворювань на стан громадського здоров'я суспільства.	2
9	Стратегії щодо покращення епідемічної ситуації та збереження громадського здоров'я в світі та Україні, передовий досвід	2
10	Профілактика неінфекційних захворювань	2
	Всього	20

Тематичний план практичних занять за змістовими модулями

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
<i>Змістовий модуль 1. Загальні питання епідеміології, організація епідеміологічного нагляду</i>		
1	Предмет епідеміології. Значення епідеміології для громадського здоров'я. Основні епідеміологічні концепції та поняття.	2
2	Епідеміологічний метод дослідження. Принципи вивчення захворюваності, поширеності хвороб і детермінант здоров'я та їх розподілу, впливу чинників ризику.	2
3	Організація епідеміологічного нагляду, системи моніторингу та контролю за неінфекційними захворюваннями, оцінка інфекційної небезпеки, стратегії щодо покращення епідемічної ситуації та збереження громадського здоров'я.	2
4	Дизайни епідеміологічних досліджень. Застосування епідеміологічного нагляду для оцінки захворюваності на соціально значущі хвороби.	2
5	Вплив інфекційних та неінфекційних захворювань на стан громадського здоров'я суспільства. Організація профілактичних заходів на рівні держави.	2

	Центр громадського здоров'я МОЗ України: структура і функції.	
6	Імунопрофілактика інфекційних захворювань. Нормативні документи, що регламентують організацію щеплень. Календар щеплень, обов'язкові та рекомендовані щеплення.	2
7	Вакцинопрофілактика дорослого населення та щеплення в особливих ситуаціях.	2

Змістовий модуль 2. Профілактика інфекційних та неінфекційних захворювань, організація протиепідемічних заходів

8	Аналіз чинників ризику захворюваності щодо конкретних інфекційних та неінфекційних захворювань та формулювання робочих гіпотез, розробка плану профілактичних і протиепідемічних заходів	2
9	Неспецифічна профілактика інфекційних захворювань. Організація заходів	2
10	Організація протиепідемічних заходів в осередках інфекційних захворювань з аерозольним механізмом передачі (грип, COVID-19, дитячі інфекції)	2
11	Організація протиепідемічних заходів в осередках інфекційних захворювань з фекально-оральним механізмом передачі (гепатит А, холера та ін)	2
12	Організація протиепідемічних заходів в осередках інфекційних захворювань під час надзвичайних ситуацій, у військовий час	2
13	Антибіотикотерапія, стратегії щодо зменшення антибіотикорезистентності, аналіз чутливості мікроорганізмів	2
14	Організація профілактики та підходів щодо зменшення захворюваності на неінфекційні захворювання	2
15	<i>Підсумковий модульний контроль</i>	2
	<i>Всього</i>	30

Самостійна робота

№	Тема	Кількість годин
1.	Підготовка до лекцій та практичних занять.	70
2	Опрацювання тем на платформі E-Aristo:	
	Основні принципи написання науково-дослідної роботи	6
	Внутрішньолікарняні інфекції	6
	Біотероризм та біологічна зброя	6
	Небажані події після імунізації	6
3	Підготовка до ПМК	6
	<i>Всього</i>	100

Індивідуальні завдання :

Індивідуальне навчально-дослідне завдання виконується самостійно або у складі робочих груп (2-3 здобувача).

Основні форми індивідуальних завдань:

- бібліографічний пошук і вивчення літератури з певної теми, її узагальнення, складання огляду про сучасний стан проблеми (написання реферативної роботи), виступ з доповіддю на засіданні гуртка кафедри, студентських наукових конференціях тощо;
- опанування новітніх методів дослідження;
- виконання тематичного завдання науково-дослідницького характеру, проектів, участь в експериментальних наукових дослідженнях кафедри та ін.

Перелік теоретичних питань для підготовки здобувачів вищої освіти до підсумкового модульного контролю

1. Предмет та об'єкт епідеміології.
2. Етапи історичного становлення та розвитку епідеміології.
3. Епідемічний процес та його складові.
4. Кількісні та якісні прояви епідеміологічного процесу.
5. Чинники і шляхи передачі збудників інфекційних хвороб. Основний закон теорії механізму передачі.
6. Типи механізмів передачі збудників інфекційних хвороб людини.
7. Роль природних та соціальних факторів у поширенні інфекційних хвороб.
8. Визначення понять «спорадична захворюваність», «екзотична захворюваність», «епідемічних спалах», «епідемія», «пандемія», «ендемія». Критерії класифікації спалахів (епідемії).
9. Положення соціально-екологічної теорії (концепція).
10. Великі епідемічні хвилі, які пережило людство.
11. Інфекційні захворювання, виявлені після ліквідації натуральної віспи.
12. Визначення епідеміологічного методу дослідження.
13. Структура епідеміологічного методу дослідження, розділи (етапи) епідеміологічного методу, що формулюють, оцінюють, доводять первинні гіпотези про причинно-наслідкові зв'язки.
14. Мета описово-оціночних (дескриптивних) прийомів епідеміологічного методу.
15. Засоби описово-оціночних прийомів епідеміологічного методу.
16. Інформаційне забезпечення (база) дескриптивного епідеміологічного дослідження.
17. Визначення епідеміологічної діагностики, її мета, задачі і розділи.
18. Епідеміологічна значущість інфекційної захворюваності.
19. Соціальна значущість інфекційної захворюваності, критерії її оцінки. Показник неефективного використання працездатного населення.
20. Економічна значущість інфекційної захворюваності. Прямі і непрямі економічні втрати та критерії їх оцінки.
21. Визначення оперативного епідеміологічного аналізу і його напрямки.
22. Середні величини і оцінка їх вірогідності. Середнє квадратичне відхилення.
23. Методика оперативного епідеміологічного аналізу (визначення і застосування нормативних рівнів захворюваності).
24. Мета аналітичних епідеміологічних прийомів дослідження.
25. Основні вимоги до груп порівняння та правила їх формування.
26. Сутність аналітичного дослідження «випадок-контроль».
27. Сутність когортного аналітичного дослідження.
28. Визначення безпосереднього та відносного ризиків захворювання.
29. Визначення епідеміологічного експерименту. Порівняльна характеристика спостережних та експериментальних досліджень в епідеміології.
30. Зміст і мета контролюваного епідеміологічного експерименту.
31. Зміст і мета неконтрольованого епідеміологічного експерименту.
32. Зміст і мета природного епідеміологічного експерименту.
33. Мета і особливості організації скринінгових обстежень населення.
34. Провідні чинники ризику виникнення неінфекційних та інфекційних захворювань і значення епідеміологічних досліджень для їх виявлення.
35. Методи математичного моделювання в епідеміології та їх значення.
36. Потенційна та фактична ефективність профілактичних (лікувальних) заходів (засобів).
37. Поняття про клінічну та доказову медицину.
38. Визначення осередку інфекційної хвороби.
39. Мета і завдання епідеміологічного обстеження осередку.
40. Кількісні прояви епідемічного процесу.
41. Методи епідеміологічної діагностики для встановлення причини спалаху.
42. Інфекційні хвороби, що мають міжнародне значення.
43. Шляхи занесення інфекційних хвороб, що мають міжнародне значення, та особливо небезпечних хвороб.

44. Профілактичні заходи з метою запобігання занесення інфекційних хвороб, що мають міжнародне значення, на територію України.

45. Протиепідемічні заходи щодо санітарної охорони території для попередження заносу інфекцій, що мають міжнародне значення.

Перелік практичних навичок до підсумкового контролю

1. Оцінка стану здоров'я населення.
2. Показники, які використовуються для оцінки стану здоров'я населення.
3. Аналіз багаторічної динаміки захворюваності з визначенням багаторічної тенденції та складанням прогнозу захворюваності на наступний рік.
4. Аналіз багаторічної циклічності.
5. Аналіз багаторічної динаміки захворюваності з обчисленням індексу та коефіцієнту сезонності.
6. Аналіз захворюваності по території.
7. Аналіз захворюваності по групам населення та по колективам.
8. Обрахування статичних показників, які використовуються в епідеміологічних дослідженнях.
9. Графічне представлення епідеміологічних даних (графіки, діаграми), правила їх складання.
10. Оцінка системи епідеміологічного нагляду.
11. Визначення спалаху та етапи розслідування спалаху.
12. Формування гіпотез щодо причин появи патологічних станів в популяції людей.
13. Реагування на виклики та загрози щодо здоров'я людей та благополуччя населення.

Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий модульний контроль (ПМК).

Система поточного та підсумкового контролю

Контрольні заходи оцінювання навчальної діяльності студентів включають поточний та підсумковий контроль знань, умінь і навичок студентів згідно Положення про організацію та методику проведення оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті (https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/NMQ6RVrpAGYuKpw1JoSJaApmMMwbKdxQN9FC2hu.pdf).

Контрольні заходи базуються на принципах: відповідності стандартам вищої освіти; використання стандартизованої та уніфікованої системи діагностики, спрямованої на застосування знань; визначеності критеріїв оцінювання; об'єктивності та прозорості технології контролю.

Поточна навчальна діяльність студентів контролюється на практичних заняттях відповідно поточної теми та СРС. Засвоєнняожної теми контролюється на заняттях шляхом усного та/чи письмового опитування, тестування, вирішення ситуаційних задач, виконання практичної роботи (початковий контроль - як рівень готовності до занять та кінцевий - рівень знань та умінь).

Викладач оцінює успішність кожного студента на кожному занятті за чотирибальною (традиційною) шкалою з використанням критеріїв оцінювання для дисципліни, розроблених з урахуванням узагальнених критеріїв оцінювання знань студентів.

Оцінка успішності є інтегрованою (оцінюються всі види роботи студента як під час підготовки до заняття, так і під час заняття).

Критерії оцінювання знань студентів:

- 5 «відмінно» – Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію,

вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили, володіє не менш ніж 90% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.

– **4 «добре»** – Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом науково-педагогічного працівника, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок, володіє не менш ніж 75% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.

– **3 «задовільно»** – Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень з допомогою науково-педагогічного працівника може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих, володіє не менш ніж 65% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю..

– **2 «незадовільно»** – Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину матеріалу, володіє менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.

Конвертація поточної оцінки, виставленої за традиційною 4-бальною шкалою, в багатобальну на кожному занятті не проводиться.

Наявність оцінки «2» за поточну успішність не позбавляє студента права допуску до семестрової підсумкової атестації з допустимою мінімальною кількістю балів за поточну успішність, яка становить 72 бали.

Студент не має право перескладати поточні оцінки «2», якщо він має мінімальну сумму балів для допуску до контрольних заходів. Поточні оцінки «3» або «4» не перескладаються.

Кількість перескладань поточної «2» обмежена двома спробами.

Конвертація оцінки за традиційною 4-бальною шкалою у багатобальну (максимум 120 балів) проводиться лише після останнього практичного заняття. Конвертація проводиться за таким алгоритмом:

а) підраховується середня оцінка студента за традиційною 4-бальною шкалою, отримана протягом поточних занять, що належать до цього модулю (з точністю до сотих балу);

б) багатобальна сумарна оцінка поточної успішності за модуль отримується шляхом конвертації середнього балу згідно Положення про організацію та методику проведення оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті (https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/NMQ6RVtpAGYuKpw1JoSJJaApmMMwbKdxQN9FC2hu.pdf).

До підсумкового модульного контролю допускаються здобувачі вищої освіти, які не мають невідпрацьованих пропущених аудиторних занять, набрали мінімальну кількість балів не меншу за 72 (що відповідає середньому балу 3,0 за поточну успішність).

Складання ПМК проводиться відкрито і гласно.

Питання та ситуаційні задачі, які виносяться на ПМК, сформульовані таким чином, щоб еталонна відповідь здобувача вищої освіти на кожне орієнтовно тривала 3-5 хвилин. Питання охоплюють найбільш значущі розділи робочої навчальної програми, які в достатній мірі висвітлені в літературних джерелах, рекомендованих як основні (базові) при вивченні дисципліни. З питань сформовані екзаменаційні білети ПМК, які затверджені на засіданні кафедри. Кожен білет складається з 2 теоретичних питань та ситуаційної задачі. На ПМК виносяться також питання з тем, які визначені на самостійне вивчення в межах модуля.

За підсумком складання ПМК здобувачу освіти виставляється сумарна оцінка від 0 до 80 балів, конвертація балів у традиційну оцінку не проводиться. За умов порушення здобувачем вищої освіти правил академічної доброчесності (п.2.2.5. Правил внутрішнього розпорядку) під час складання ПМК, отримані результати анулюються, студенту за відповідь виставляється оцінка “незадовільно» (0 балів).

У разі незгоди здобувача вищої освіти з оцінкою, отриманою за ПМК, здобувач вищої освіти має право подати апеляцію у відповідності до Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти (https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/8Egpm18X2hOVGl4OURn5Agzgjwbb6RhYwFXPhHuB.pdf).

Здобувачі вищої освіти, які під час вивчення дисципліни мали середній бал поточної успішності від 4,50 до 5,0, звільняються від складання ПМК і автоматично (за згодою) отримують підсумкову оцінку відповідно до таблиці 1, при цьому присутність здобувача освіти на ПМК є обов'язковою. У разі незгоди з оцінкою, зазначена категорія здобувачів вищої освіти складає ПМК за загальними правилами.

Студент має право на перескладання ПМК не більше 2-х разів.

До загальної кількості балів із дисципліни можуть додаватися заохочувальні бали. Максимальна кількість – 20 балів. Сума балів із дисципліни та заохочувальних балів не повинна перевищувати 200 балів. Заохочувальні бали зараховуються за:

роботу у науковій студентській групі кафедри;

участь у науковій роботі кафедри;

участь в олімпіадах з дисципліни;

виступи з доповідями на наукових і науково-практичних конференціях, семінарах, конгресах та публікаціях цих форумів;

авторство або співавторство в статтях, опублікованих в наукових виданнях, деклараційних патентах.

Заохочувальні бали зараховуються здобувачам вищої освіти по закінченню вивчення дисципліни, після обговорення на кафедральному засіданні, за поданням завідувача кафедри на ім'я директора навчально-наукового медичного інституту та підлягають обов'язковому затвердженю вченого радою інституту.

Оцінка з дисципліни виставляється кафедрою за традиційною (національною) 4-бальною шкалою на основі загальної кількості балів.

Таблиця 1.

Переведення загальної кількості балів у традиційну оцінку за 4-бальною шкалою

Кількість балів за дисципліну	Традиційна оцінка за 4-бальною шкалою
122 – 139,99	3
140 – 179,99	4
180 – 200	5

Оцінка з дисципліни не виводиться (не конвертується) з оцінки ЄКТС.

Методи навчання

- Лекція, в т.ч. проблемна лекція, лекція-дискусія;
- Самонавчання;
- Конференція, бесіда;
- Пояснення;
- Демонстрації;
- Консультації;
- Практичні роботи;
- Ділова гра;
- Практико-орієнтований кейс-метод

Методи контролю

Поточний контроль;
Усне опитування;
Письмовий контроль;
Метод тестів відкритої і закритої форми;

Самоконтроль;
Метод самооцінки;
Підсумковий модульний контроль

Методичне забезпечення

1. Силабус;
2. Список рекомендованої літератури;
3. Матеріали для контролю знань, умінь і навичок здобувачів вищої освіти: тести різних рівнів складності; ситуаційні задачі;
4. Мультимедійні презентації лекцій..

Рекомендована література

Основна (базова) література

1. Епідеміологія: протиепідемічні заходи: навчальний посібник / М. Д. Чемич, Н. Г. Малиш, Н.І.Ільїна. – Вінниця: Нова Книга, 2020. – 288 с.
2. Загальна епідеміологія: навчальний посібник/ Н.О. Виноград, З.П. Василишин, Л.П. Козак – 5-е видання перероблене і доповнене. – Київ: Медицина, 2021. - 272 с.
3. Спеціальна епідеміологія: навчальний посібник / Н.О. Виноград, З.П. Василишин, Л.П. Козак. – 3-є видання перероблене і доповнене – Київ: Медицина, 2021. - 336 с.

Допоміжна література

1. Епідеміологія у схемах [Текст] : навч. посіб. / М. Д. Чемич, Н. Г. Малиш, О. М. Чемич, Н. І. Ільїна. – Вінниця : Нова Книга, 2020. – 256 с.
2. Jekel's Epidemiology, Biostatistics, Preventive Medicine, and Public Health / J. G. Elmore, D. M. G. Wild, H. D. Nelson, D. L. Katz . - 5th ed. - St. Louis, Missouri : Elsevier, 2020. - x, 451 р.
3. Інфекційні хвороби : підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів / за ред. О. А. Голубовської. - 4-е вид., переробл. і допов. - Київ: Медицина, 2022. - 464 с.
4. Інфекційні хвороби : підручник : у 2 т. / за ред. В. П. Малого, М. А. Андрейчина. – Львів: Магнолія 2006, 2022. – Т. 1. – 652 с.
5. Інфекційні хвороби : підручник : у 2 т. / за ред. В. П. Малого, М. А. Андрейчина. – Львів: Магнолія 2006, 2022. – Т. 2. – 726 с.

Інформаційні ресурси:

Міністерство охорони здоров'я України <http://moz.gov.ua/ua/portal/>
Центр громадського здоров'я МОЗ України <https://phc.org.ua/>
Міністерство освіти і науки України <http://www.mon.gov.ua/>
Міністерство екології та природних ресурсів України <http://www.menr.gov.ua/>
Державна служба України з надзвичайних ситуацій <http://www.dsns.gov.ua/>
Рада національної безпеки і оборони України <http://www.rnbo.gov.ua/>
Постійне представництво України при ООН <http://ukraineun.org/>
Всесвітня організація охорони здоров'я <http://www.who.int/en/>
Centers for diseases control and prevention <http://www.cdc.gov/>

Розробники:

Коваль Т.І. – д.мед.н., професор закладу вищої освіти, завідувач кафедри інфекційних хвороб з епідеміологією,
Боднар В.А. – к.мед.н., доцент закладу вищої освіти кафедри інфекційних хвороб з епідеміологією,
Марченко О.Г. – к.мед.н., доцент закладу вищої освіти кафедри інфекційних хвороб з епідеміологією.

Складено за участі стейкхолдерів :

Директор КП «Полтавський обласний клінічний протитуберкульозний диспансер ПОР» **Володимир Печериця**

Головний лікар КП «Полтавська обласна клінічна інфекційна лікарня ПОР» **Наталія Свириденко**